

SLOVENEČ

Naročnina
za državo SHS:
do preklica:
a) po pošti mesečno Din 14
b) dostavljeno nadom.
mesečno 12
za inozemstvo:
mesečno Din 23
Sobotna izdaja:
v Jugoslaviji Din 20
v inozemstvu 40

Cene inseratom:
Enostopna petina vrsta mali
oglas po Din. 1-50 in Din. 2-
veliki oglas nad 45 mm vi-
šine po Din. 2 50, postana itd.
po Din. 4-
Pri večjem naročilu popust.
Izhaja vsak dan izveniški
ponedeljka in dneva po praz-
niku ob 5. uri zjutraj.
Poština plačana v gotovini.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 322.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran.
Ljubljanske št. 650 za naročnino in št. 349 za oglas,
zagreb 39.011, sarajev 7563, praške in dunaj. 24.797.

Militarizacija.

Prošli teden so uslužbenci južne železnice, kolikor je je v naši državi, proglasili 24 urno protestno stavko. Oni so povedali vnaprej, da stavka ne bo trajala dalje kakor 24 ur, oni so povedali, da se bo začela v noči od petka na soboto o polnoči in so povedali, da se bo končala v noči od sobote na nedeljo o polnoči. Povedali pa so tudi, da štrajkajo samo zato, ker so lačni.

Vse to so železničarji povedali vnaprej. Zato tudi ni bilo nobenega povoda za razburjenje, pač pa je dobilo občinstvo povoda dovolj, da je izražalo na nedvoumen način lačnim, golim in bosim železničarjem odkrito svoje simpatije. In to ne samo železničarjem Južne železnice, ampak železničarjem sploh, tudi onim, ki so zaposleni na državnih železnicah.

To pa vladi očividno ni bilo po volji. V svoji politični zaslepljenosti vlada nikdar ne more in tudi noče videti stvari kot so, ona noče videti lakote in golote med svojimi uslužbenci, ampak potiska vedno v ospredje politične motive. In ker komunističnih motivov ni našla in jih tudi ni smela najti, ker je ona sama komunizem enostavno tako ostro prepovedala, da ga ne le ne sme biti v državi, ampak ga tudi biti ne more, ker je za vladno prepovedjo vendar odpravljen in ga torej ni več, je morala vlada ugrizniti v drugo kisllo jabolko in po-klicati na pomoč — Mažare, čož, da so ti železničarski štrajk uprizorili tudi pri nas! Da so naši železničarji napovedali le 24-urno stavko — kaj se vlada za to briga!

S svojim sumničenjem o neki notranji zvezi med štrajkom v Pešti, ki je bil političnega značaja, s štrajkom pri nas, ki ga je bila izzvala lakota, je vlada hotela očividno utisniti železničarjem na čelo žig veleizdaje. To je storila tem rajše, ker so štrajkali le hrvatski in slovenski železničarji in tem je bilo treba obesiti na vrat očitek »avstrijakantstva« in protidržavnosti. S tem, da je vlada izrekla tako sumnjo, je dokazala, da ona ni vlada S+H+S ampak vlada samo enega in sicer prvega »S«. Pokazala pa je tudi, da ona svoje naloge kot vlada Srbov, Hrvatov in Slovencev ne razume, kajti kot taka ne bi smela bljuvati veleizdajalskih očitkov na svoje lastne državljane kar tako pavšalno in brez dokazov.

Proti »elementom« pa mora vlada pokazati svojo moč. In pokazala jo je s tem, da je železničarje poklicala na »orožne vaje«. To se pravi, da je železničarje postavila enostavno pod vojaško disciplino in pod vojaška sodišča. Vlada ne vpraša, po kakšnem zakonu. Ona jih je vpoklicala in ba-sta. Za kakšno dobro — kdo to ve? Vpoklicala je na »vežbe« vseh: Ljudi, ki so že zdavnaj prekoračili za vojaško službo zakonito določena leta, ljudi, ki sploh nikdar vojaki niso bili. Vse je vpoklicano, vse je militarizirano, vse je postavljeno pod izjemno stanje. Pod izjemne zakone ne moremo reči, ker takih izjemnih zakonov, na katere bi se vlada v danem slučaju lahko opirala, sploh ni.

Takalo postopanje vlade pa je nevaren precedenčni slučaj. Ako pojde v takem tonu dalje, se lahko pripeti danes stavljujočim čevljarjem, da jih vlada enostavno militarizira in potisne s tem pod vojaško sodišče, jutri se to lahko pripeti častnikarjem in zdravnikom in sploh vsakemu stanu, ki se javno oglasi, da je lačen. Za pravno utemeljitev takih orijentalnih ukrepov se naša slavna vlada ne briga — kaj pa je za vlado zakon? Za vlade v Evropi je zakon pač nekaj svetega in nedotakljivega, ampak za našo vlado — kaj je zakon? Prazen nič! Ona pravi, da ima bajonete in z bajoneti zdravi vse državne in socialne bolezni. Po vladnem receptu je najboljši lek za lačne želodce državnih nameščencev — bajonet; za rudarje — bajonet; za politične nasprot-nike — bajonet.

Bajonet pa ni simbol demokracije, ni simbol svobode, ni simbol pravice, ampak simbol krutega nasilja, vlastiljnega militarizma in oholega absolutizma. Takih simbolov pa moderna doba ne prenaša več. Z bajoneti se da nekaj časa vladati, sedeti na njih pa se ne da. — A kaj potem?

Ali poznajo gospodje v Belgradu Tol-stojev roman: »Vojna in mir«?

Pogoji za sprejem Grške v malo antanto.

Belgrad, 9. avgusta. (Izv.) Po informacijah Vašega dopisnika se je na konferenci v Sinaji podrobno razpravljalo tudi vprašanje sprejema Grške v malo antanto. Dosežen je bil sporazum, da se Grška sprejme v malo antanto, ko bo uredila svoje notranje razmere. Grška mora predvsem rešiti spopade s Turčijo, ki se že

dogajajo kljub lozanski mirovni pogodbi. Poleg tega mora Grška z Bolgarijo rešiti vprašanje Dedeagača, ker so Angleži in Francozi zavzeli stališče, da mora v tem vprašanju priti do sporazuma med Grško in Bolgarijo. Dokler Grška vsega tega ne uredi, se ne more govoriti o njenem sprejemu v malo antanto.

Stjepan Radić v Italiji.

Belgrad, 9. avg. (Izv.) Vsi današnji listi prinašajo vest, da je Stjepan Radić v resnici pobegnil na Mažarsko. Poročajo, da je pobegnil z nekaterimi svojimi prijatelji. Govorili se, da so ljudi, ki so pomagali Radiću pri begu, aretirali in prepeljali v Zagreb. »Novosti« poročajo, da je notranji minister dobil sigurno poročilo, da je Radić pobegnil v inozemstvo.

Zagreb, 9. avg. (Izv.) Današnji »Večerni« prinaša na uvodnem mestu sledečo vest: Na vesti, ki so se razširile v Belgradu, in na izjavo notranjega ministra Vujičića, da ima poročilo, da je g. Radić odšel neznano kam, se je napotil naš sopotnik na Radićevo stanovanje in je v svoje veliko začudenje našel tam g. Radića. Vprašal je g. Radića, kako so nastale vesti o njegovem begu. G. Radić je odgovoril: »To je po vsej priliki ista informacija, ki jo je objavil neki zagrebški list že pred sedmimi dnevi. Kakor

vidite, še nisem odpotoval. Če bom pa smatral za potrebno, bom odpotoval.« Sopotnik: »Ali veste, g. Radić, da Vam bodo oblasti delale težave s potnim listom?« Radić: »To je postranska stvar. Jaz nisem odvisen od potnih listov, katere izdaja zagrebška policija po dovoljenju ministra g. Vujičića.« Povodom te vesti v »Večernu« se je Vaš dopisnik informiral pri političkih, ki stoje blizu Radića, in ti so mu izjavili, da vest »Večera« ne odgovarja resnici.

Zagreb, 9. avg. (Izv.) Z ozirom na vesti belgrajskih listov, da je Radić pobegnil na Mažarsko, se je Vaš dopisnik informiral na merodajnem mestu in izvedel, da se Stjepan Radić ne nahaja na Mažarskem.

Belgrad, 9. avg. (Izv.) »Vreme« poroča, da je Stjepan Radić na Dunaju.

Milan, 9. avg. (Izv.) Listi poročajo, da je semkaj došel hrvaški voditelj Stjepan Radić.

Pogajanja z Italijo.

Belgrad, 9. avg. (Izv.) Iz Rima poročajo, da je italijansko-jugoslovanska paritetna komisija naletela na nove težkoče, ker hoče jugoslovanska delegacija spraviti reško vprašanje v zvezo z zadrskim vprašanjem.

Radikalska korita.

Belgrad, 9. avgusta. (Izv.) Danes dopoldne je prišel v ministrstvo za agrarno reformo radikalni poslanec Stanko-vič in prevzel mesto državnega podtajnika. O tem ni bil prej nihče obveščen. Obenem je bil podpisan ukaz, s katerim se za podtajnika v ministrstvu za trgovino in industrijo imenuje Velja Popović, za podtajnika v finančnem ministrstvu pa Vaša Jovanović. Radikali spravljajo na dobro plačana mesta svoje ljudi in tako uganjajo korupcijo, nižje uradnike pa odpuščajo.

Vojni aeroplan pobegnil.

Belgrad, 9. avg. (Izv.) Današnji listi poročajo iz Novega Sada, da je pred dvema dnevmi z novosadskega letališča pobegnil velik vojni aeroplan. Ruski oficir, ki je bil sprejet v našo armado, in ruski mehanik sta na tem aeroplanu odpotovala preko Romunije v Rusijo. Vojne oblasti so uvedle preiskavo, ki je pa tajna.

DELEGATI ZA DRUŠTVO NARODOV.

Belgrad, 9. avgusta. (Izv.) V našo delegacijo za zasedanje Društva narodov so imenovani: dr. Ninčič (predsednik), dr. Laza Marković, poslanik v Bernu Jovanović, pomočnik železniškega ministra Avramović in zagrebški univerzitetni profesor dr. Stražnički.

ZASTOPNIK NEMČIJE V ZUNANJEM MINISTRSTVU.

Belgrad, 9. avg. (Izv.) Danes dopoldne je tukajšnji nemški ambasador obiskal zunanje ministrstvo in nad eno uro poročal o dogodkih in razmerah v Nemčiji.

† HARDING.

Washington, 9. avg. (Izv.) Danes so bile končane pogrebne svečanosti za pokoj-nim Hardingom. Krsto prepeljejo v Marion.

ANGLEŠKI ODGOVOR FRANCIJI.

London, 9. avg. (Izv.) Smatrajo, da bo angleški odgovor na francosko noto gotov že jutri. Če ga bo odobril angleški ministrski svet, bo francoski vladi izročen angleški odgovor že jutri.

Pred oddajo premoženja v Nemčiji.

Berlin, 9. avgusta. (Izv.) Državni zbor je danes začel razpravo o večerajšnji vladni izjavi. Glede ureditve nemških financ je dejal poslanec Mark, da je oddaja premoženja upravičeno v sedanjih razmerah, ker gre danes za vse.

Minister za vnane zadeve dr. Rosenberg je naglašal, da stoji Nemčija danes pred najtežavnejšimi problemi. Glavni cilj nemške politike pa je in ostane: Nedotakljivost nemškega ozemlja, vzpostava ustavnega stanja v Porenju in ureditev reparacijskega vprašanja.

Düsseldorf, 9. avg. (Izv.) 193 nemških železničarjev z njihovimi rodbinami vred je francoska oblast iz Düsseldorfa izgnala, ker se niso hoteli pokoriti francoskim poveljem.

Hamburg, 9. avg. (Izv.) Velika ladjedelnica Bloome et Voss je ustavila svoj obrat in odputila vse delavce.

Berlin, 9. avg. (Izv.) V Nemčiji bodo zvišali poštne in brzojavne pristojbine na petkratno dosedanje višino.

DRAGINJA V NEMČIJI RASTE.

Berlin, 9. avgusta. (Izv.) Kruh velja že 240 tisoč mark. Vožnja na električni cestni železnici stane 30.000 mark. Stavke se množe od dne do dne. Jutri vstopijo ba-je v štrajk tiskarji, kar povzroča veliko vznemirjenje, ker bodo štrajkali tudi namешčenci državne banke.

OBSODBA KRUPPA POTRJENA.

Pariz, 9. avgusta. (Izv.) Kasacijsko sodišče je zavrnilo pritožbo Kruppa in generalnih ravnateljev Bruhna in Hartwiga in potrdilo prvo obsodbo.

CARINSKI AŽIJO V NEMČIJI.

Berlin, 9. avgusta. (Izv.) Carinski aži-jo znaša za čas od 15.—17. avgusta 42.579 odstotkov.

RUSIJA IN LOZANSKA POGODBA.

Moskva, 9. avg. (Izv.) Kakor javlja ruska brzojavna agentura, je sovjetska vlada predložila velesilam, da Rusija lozanske pogodbe ne podpiše v Carigradu, ampak da jo podpiše v imenu sovjetske vlade njen zastopnik v Rimu Jordanski. Velesile so v ta predlog privolile.

ODPOVEDANA KOLEKTIVNA POGODBA.

Mosti, 9. avg. (Izv.) Rudniški podjet-niki so rudarjem odpovedali kolektivno pogodbo. Odpoved stopi v veljavo septem ra meseca.

V. Katol. shod v Ljubljani.

25.—28. avgusta 1923.

Rok za redno priglasenje udeležencev V. kat. shoda poteče z današnjim dnem. Zato prosimo, da se nam izvidnice nemu-doma pošljejo pravilno izpolnjene. To nuj-no potrebujemo, ker se drugače ne morejo sestaviti posebni vlaki in se ne morejo raz-deliti stanovanja.

Tudi posamezni udeleženci, ki žele stanovanja, naj hitro naznanijo svoje želje, da se jim prostor zasigura, in naj omenijo tudi to, ali žele boljša ali slabša stanova-nja. Vsi dopisi glede stanovanj se naj na-slavljajo na »Stanovanjsko komisijo, Ljub-ljana, Dunajska cesta 29 (v hiši Gospodar-ske zveze)«.

Izkaznice se morajo dati v Ljubljani žigosati. To se bo vršilo v nedeljo ves dan in tudi naslednje dni, dokler traja shod. To zahteva železniška uprava. Vršilo pa se bo to žigosanje na več mestih, ki se bodo objavila.

Vsak dan prihajajo vprašanja za in-formacije. Vse potrebne odgovore bomo dali v »Slovenca«, ker na vsako dopisnico ne moremo odgovarjati in pa ker odgovori zanimajo tudi druge. Zato berite vsak dan »Slovenca«! Pripravljalni odbor.

»Taboru«.

Pariz, 5. avgusta 1923.

Mislil sem, da je orlovski zlet v Pariz tako idealno čist, da bodo vsaj molčali tisti, ki mislijo, da hvaliti ne morejo, ali se jim zdi, da ne smejo. Vendar pa so se tudi to pot našli nergači, ki sicer ne ve-do ničesar povedati, a vendar vse obner-gajo. Ne bi odgovarjal, da se ni dotaknil tako občutljive točke, kakor je vprašanje slovenstva in jugoslovanstva. Že doma se tako zbadanje zdi nizko in podlo, od zunaj se zdi naravnost neznosno. Zato par dej-ster, da bo »Tabor« videl, 1. da smo bili v Parizu Slovenci z dušo in telesom, zato pa tudi Jugoslovani, 2. kaj Francozi sodijo o Jugoslovanih in Slovencih in 3. kdo bi se moral predvsem in zelo veliko učiti od Francozov.

»Taborov« člančič izzveni nekako v tale ton: Ko so Orli, ki so doma uverjeni, da je slovenski narod svetovna velesila, prestopili meje slovenske deželice (ki je vendarle tako velika, da so jo mogle deliti med sabo 3 države), jim je nenadoma zmanjkalo sape in so iskali trdnjše opore ter segli po jugoslovanstvu. K temu naj omenim tole: Tisti, ki ne poznajo sploh ne Jugoslavije, seveda ne vedo ne o Sloven-cih, ne o Hrvatih in večinoma tudi ne o Srbih ničesar; tisti pa, ki poznajo Jugosla-vijo, hite vedno izpraševati, kateri izmed treh si, da ve uravnjavati svoje simpatije ali antipatije. In če kdo misli, da so Orli v takem slučaju mešetarili z medlim jugo-slovanstvom in zardevaje tajili slovenstvo, se presneto moti. Da niso Srbi, je vedel vsak, ker teh nihče ni pričakoval na kato-liški prireditvi z dejstvom, da so Slovenci, pa so si pridobili povsod in zlasti pred Ju-goslovijo poznavajočimi Francozi najtoplej-še simpatije. — Morda bo kdo mislil, da so bili Orli prisiljeni, da zastopajo državno in ne narodno edinico. Poslušajte! V petek (20. VII.) zvečer so prišli pod večer pozdraviti gospode v glavno tajništvo, da si obenem tudi ogledajo njihov organizacijski aparat. Ob tej priliki so jim dali tudi de-ščico z napisom, ki bi jo nosili v sprevedu. Kaj neki so nam Francozi napisali na to desko? Centralisti seveda mislijo, da Ser-bie ali vsaj SHS. Pa ni bilo tega, ampak: LJUBLJANA. Imeli so torej prekrasno pri-liko, da manifestirajo samo kot katoliški Slovenci, kar bi jim bilo preje povečalo ko-zmanjšalo naklonjenost, ker imajo o tem, kar razumejo pod pojmom Jugoslovan že marsikak ne ravno laskav predsodek, do-čim je naše ime še čisto in svetlo. Iz pre-vidnosti so pa Orli prinesli s sabo še drugi napis: Jugoslavija — Yougoslavie, ki je že videl Strasbourg in so ga slovesno s ču-stvi slovenskega Jugoslovana postavili nad svoje glave. Predobro se Orli zavedajo, da je dober Jugoslovan tisti, kdor je dober Slovenec. Naj si enkrat za vselej zapiše to za ušesa tudi »Tabor«.

Kakih moralnih pridig pa »Orli« od »Tabora« prav čisto nič ne rabijo. Ker se že vtika v taka nevarna podvzvetja, jim priporočim par prav hvaležnih predmetov v premišljevanje: 1. V Franciji obstoje poleg katoliških telovadnih organizacij tudi take, ki nimajo versko-kulturnega programa, kakor pri nas; vlada nepristransko podpira ene in druge; ob mednarodni tekmi jim je je dober Jugoslovanci tisti, kdor je dober »klerikalna«; ne tako pri nas. — 2. Češko-slovaška vlada, ki tudi ni ravno med »najklerikalnejšimi«, je dala podpore češkoslovaškemu Orlu 50.000 Čsk, kar znači približno 25.000 francoskih frankov, tako da je Čs. Orel lahko poslal številno in lepo odposlanstvo 250 članov. Da jim je dala vlada vsaj sorazmerno isto podporo, bi bili lahko postavili ob enakih žrtvah na pariške bulvarje 100 mož, da so dobili isti znesek, bi jih bilo lahko do 800 manifestiralo Jugoslaviji v ponos. Ko sem to dejstvo razlagal nekaterim tukajšnjim srbskim in hrvatskim Sokolom, so se zgražali in glasno vzklikali »sramota«. Orlom pa moramo biti toliko hvaležnejši za ogromno dobroto, ki so jo storili Jugoslaviji, kolikor večje so bile njihove žrtve. Razgrajati doma z revol-verjem in nožem ter palicami v rokah v imenu dobrega jugoslovanstva — ni težko, še manj junaško; s tolikimi žrtvami pozitivno delati v čast lepe naše domovine — je plemenito in vzvišeno. Bratje Orli, Bog živi in hvala Vam!

Iz zunanje politike.

* Stališče novega ameriškega predsednika Coolidge z ozirom na evropsko anarhijo zunajma vso javnost. Zaenkrat se ne ve nič drugega, nego da se Coolidge ne namerava vmešavati v poruhrsko vprašanje, ako ga Francija in Belgija za to ne zaprosite. Coolidge smatra tudi za neomajno načelo ameriške vlade, da morajo zaveznički svoje dolge poravnati. Zaveznički so Ameriki dolžni okoli 11 milijard dolarjev, samo Francija 4 milijarde. — V socialnem oziru je Coolidge hud reakcionar, ki stoji na stališču, da država v sporih med delavci in delodajalci nima intervenirati. Sicer je pokojni Harding tudi zastopal koristi velikega kapitala.

* Ameriška parlamentarna delegacija v Rusiji. Ameriška poslanska zbornica in senat sta poslala v Rusijo delegacijo treh članov, da sami proučijo na licu mesta gospodarske razmere dežele. V Moskvi je sprejel delegacijo Čičerin. Voditelj delegacije senator King je izjavil, da je cilj delegacije omogočiti zblizanje med Ameriko in Rusijo. Čičerin se je zahvalil.

* Amerika in Turčija. Kakor znano, se je po podpisu lozanske pogodbe med Turčijo in zaveznički podpisala posebna politično-gospodarska pogodba med Ameriko in Turčijo. V tej pogodbi je Turčija Ameriki priznala to, kar ni hotela dovoliti zavezničkom: velike koncesije in predprave Amerikancem in ameriškim podjetjem v Turčiji. Tako Amerika povsod posreblje smetano z mleka, medtem ko se evropske države medseboj prepirajo.

* Anglija proti Franciji. »Berliner Tageblatt« poroča iz Prage, da se širi v finančnih krogih v Pragi govorica, da bo začela v doglednem času Anglija finančno ofenzivo proti Franciji. Prvi napad bo baje veljal Poljakom, katerim da so dali Angleži razumeti, da bo poljska marka kmalu enaka nemški marki, če bodo Poljaki podpirali francosko akcijo v Poruhrju direktno ali pa indirektno. Končno javlja isto poročilo, da bo Anglija podprla Mažarsko proti Mali antanti. — Vse take alarmantne vesti so več ali manj borznega značaja. To je razvidno iz okolištin, da sedi danes v angleškem kabinetu lepo število frankofilov, ki ne bodo že kar jutri Francozom napovedali vojske.

* Ramsay Macdonald, eden izmed voditeljev angleške delavske stranke, potuje v Carigrad, kjer mu turški socialisti pripravljajo sijajen sprejem. Iz Carigrada potuje Macdonald v Angoro, kjer ga bo sprejel Kemal-pša.

* O razmerah v Rusiji poročajo italijanski listi, da so se znatno izboljšale. Gladu ni, dela je zadosti, vlada je energična in vzpostavlja promet in trgovino z drakonsko strogostjo. Brezdelneži, ki bi hoteli živeti na stroške drugih, se streljajo. Cene živilom so zmerne. Liter mleka se dobi za 3 rublje (rubelj je 13 laških centezimov), jajce po rublju. Tudi moralno življenje se vzpostavlja, nasilstvo nad ženami se kaznuje s smrtjo. Komisarji ne poznajo šale in držijo nebrzdani ruski značaj pod železnimi uzdami. Cene ruskega žita, ki se že eksportira v inozemstvo in se bo še vedno bolj, bodo konkurirale z ameriškimi.

* Novega predsednika portugalske republike je izbral lisbonski parlament v osebi portugalskega poslanika v Londonu Teixeira Gomes. Gomes je eden najboljših portugalskih diplomatov, ki je zastopal Por-

tugalsko pri verzajskih mirovnih pogajanjih, na ženevski konferenci in v Društvu narodov. Novi predsednik je seveda anglofil.

* Popolna anarhija vlada na Kitajskem. Vrhovna vlada ne posluje, ker so tako predsednik kakor vsi ministri zbežali pod varstvo inozemskih kolonij. Državna blagajna je prazna in uradniki, ki ne dobivajo več plače, so se razkropili na vse vetrove. Vsa dežela je v rokah razbojniških čet. Zato obstoja nevarnost, da Kitajska zopet pade pod kuratelo velesil. Velesile se v Pekingu posvetojejo, kako na podlagi pogodbe z leta 1901 (po potlačanju bokserske vstaje) ustanoviti mednarodno policijo pod vodstvom švedskega generala Munthe. Ta policija bi predvsem imela skrbeti za varstvo železnic.

* Volitve za irski parlament se vrše 27. avgusta. Valera, vodja republikancev, namerava kandidirati v okraju Clare.

* Resen položaj v Grčiji. General Metaxas je objavil pismo, v katerem zahteva, da naj sedanja vlada odstopi. — Valuta je silno padla in povzročila veliko draginjo ter zastoj v zunanji trgovini. — V Atenah, Volu in Solunu so se vršile velike delavske demonstracije. — Sicer vlada zdaj mir, toda mir pred nevihto.

* Carigrad zapuste zavezniške čete v najkrajšem času. Najprej se vkrcajo italijanske čete, potem francoske, kot zadnje pa angleške čete. Turki jim bodo izkazali — zadnjo čast.

Politične vesti.

+ Spokorni dr. Novačan. Tako se namreč sam naziva v »Slov. Narodu« politični romantik g. dr. Novačan. Odkar je pri volitvah propadel, je napravil konec svoje-mu republikanstvu, ki mu ni prineslo zaželenega uspeha — ministrskega stolčka. Poklonil in ponudil se je g. Pašiću, postal spokornik in prevzel nalogo, ki mu obeta večjih uspehov kakor njegov prejšnji plehki, samo v demagoško-agitacijske svrhe namenjeni republikanizem. Uspehov sicer ne bo dosegel med volivci, pač pa pri radikali-h. G. Pašić sicer letos nima za Novačano-ve načrte denarja, prihodnje leto ga bo pa imel dovolj na razpolago. Zato je začel g. dr. Novačan objavljati svoje nelogične poli-tične izdelke v listu, ki je postal odklada-lišče političnih diletantov in žurnalističnih poizkusnikov, v »Slov. Narodu«, ki spreje-ma vsako kolobocijo, samo da služi radi-kalskemu režimu in zmerja SLS. V službi radikalske stranke se je dr. Novačan spravi-l čisto navadno na g. Radića in kot bivši njegov podajač iznaša v javnost razgovore z Radićem, o katerih se seveda ne ve, ko-liko da odgovarjajo dejstvom. Tako pri-pisuje dr. Novačan Radiću te-le besede: »Znaš, Novačane, mi čemo se možda repu-blikanstvu odreči ali Beograd mora to sku-pno platiti.« Novačan pravi, da mu je ob teh besedah zavrela kri in da bi ga bil udaril s palico po glavi, ako bi bil Radić tedaj zaklical svoj običajni »Živela republi-ka!« Ej, g. dr. Novačan, tak občutek bi prevzel menda danes g. Radića, ako bi čital Vaš članek, v katerem pokorno priznava-te, da je bilo Vaše republikanstvo humbug, pa se delate ogorčenega, ko isto pripove-dujete o Radićevem republikanstvu. Da ni-ste imeli prej iskrenega republikanskega prepričanja, kakor nimate sedaj »državo-tvornega«, dokazuje Vaš za lase privlečen

in depasiran napad proti »klerosom«, ki je sicer brez vsebine in neroden kakor Va-ša »politika«.

+ »Slov. Narod« hujska. Občinski svet ljubljanski je votiral za stradalajoče otroke štrajkujočih rudarjev na seji 2. avg. 10.000 Din. Ta človekoljubni čin občinskega sveta ljubljanskega, ki dokazuje, da ima sedanji občinski svet potrebni socialni čut, zlorablja »Slov. Narod« iz prozornega namena po vzgledu svojih radikalskih učiteljev v Bel-gradu v politične svrhe in imenuje sklep občinskega sveta »neokusnost in netaktnost prve klase«. Narodova socialnost je pa bolj druge »klase«, kakor njegova politična orientiranost, ki je imenovala ministra za socialno politiko dr. Ninko Perića za »mini-stru pravde«.

+ Občni zbor Kmetijske zveze za Prek-murje. Zadnjo nedeljo 5. avgusta se je vršil v Beltincih lepo obiskan občni zbor KZ za Prekmurje. Skoro vse župnije so po-slale svoje zaupnike. G. poslanec Klekl, ki je kot načelnik KZ vodil občni zbor, je v svojem govoru podal splošno poročilo o političnem položaju. O podrobnostih ne-umornega dela in trdega boja naših poslan-cev v Belgradu je poročal g. poslanec Šif-tar. Tajnik Kranjc je govoril o zu-nanji politiki in nje vplivu na našo dr-žavo. Nato se je vršila volitev novega od-bora KZ za Prekmurje; za načelnika je bil zopet izvoljen g. poslanec Klekl, ki so ga zborovalci navdušeno pozdravljali. Pri sprejemu pritožb in želj sta gg. poslancea dajala še natančnejša pojasnila o svojem delu za Prekmurje. Končno se je izvolil odbor za »Martinjščec«, društvo, ki bo prevzelo skrb za uboge dijakke iz Prek-murja. — Po občnem zboru KZ se je vršil ustanovni občni zbor Obrtne zveze za Prekmurje. Govoril je načelnik Obrtne zveze g. Ogrin iz Ljubljane. Za načel-nika novoustanovljene Obrtne zveze je bil izvoljen g. Ritlop Stefan iz Turnišča.

mozeg. Žival se je zavalila brez odpora mrtva v morje in se v padcu zakotalila preko Petersa ter ga potegnila s seboj; kmalu pa si je pomagal, prijel za vrv, ki smo mu jo vrgli ter nanjo privezal plen, preden je splezal na krov. Nato smo se vrnili zmagoslavno in vlekli zverino za sabo. Medved je meril v dolžino celih 15 čevljev. Volna je bila docela bela, zelo surova in kodrasta. Oči so bile krvavo rdeče in večje, kot jih imajo severni beli medvedje. Meso je bilo nežno, ampak zelo oljnato in ribjega okusa. Moštvo se je slastilo nad njem in ga zvalo izborno jed.

Komaj smo spravili plen, že se je raz-legalo veselo z vršela: »Celina na desni!« Vsi so se vneto potrudili, ker je zavela ravno pravočasno sapa s severa, smo bili kmalu blizu obali. Bil je raven skalnat otok, približno miljo v obsegu in docela brez rastlin, če izvzamem nekakšen kakt. Prispeli smo od severa in opazili čudne krmule, ki so spominjale prav posebno na naložene svežnje bombaža. Zapadno od tega skalnatega roglja je mal zaliv, kjer smo udobno pristali s čolni.

Kmalu smo otok popolnoma preiskali. Toda z eno izjemo nismo našli nič spo-mina vrednega. Na južni osti smo pobrali kos lesa. Bil je napol zakopan v rahlem kupu kamenja; nekoč pa je očitvidno tvo-ril prednji del čolna. Opazili smo na njem rezbarije in kapitan Guy je menil spoznati sliko želve; podobnost pa ni bila dosti prepričevalna. Razen te prednosti (če je to bila prednost) nismo dobili znakov, da je kdaj od sem prodrlo živo bitje. Ob obali smo našli ledene kepe, vendar kaj malo število. Otok, ki ga je kapitan krstil po svojem tovarišu »Bennets-otok«, se na-

+ Kje je Pašić? Belgrajsko »Vreme« javlja: Predsedstvo vlade je včeraj prejel brzojavko iz Lausanne, da je tja došel g. Pašić. — V nekem drugem listu beremo, da je Pašić prišel v Pariz. — In zopet bere-mo, da je Pašić še na Bledu. — Z Radićem je isto. Eni pravijo: V Zagrebu se je skr-il. Drugi poročajo: Skriva se nekje na deželni-Tretji: Pobegnil je v inozemstvo. Ministe-rstvo pravi: Ni pobegnil, ampak odpeljal se je morebiti kot svoboden državljan. In tak-dalje. Tako izgledajo »resna« poročila v pasjih dneh. Primeren naslov za taka po-ročila bi bil: Politične »mance« se gremi-jo. — Reško vprašanje je že rešeno. Itali-janski listi trdijo, da je reško vprašanje že davno rešeno in sicer v duhu po-nega prijateljstva in sporazuma med bel-grajsko in rimsko vlado. Naša vlada pa načinu te rešitve do danes popolnoma molči.

Dnevne novice.

— Na evharistični kongres v Zagre-bu odpelje posebni vlak iz Ljubljane v soboto 18. avgusta zjutraj, potem ko privozijo va-jutranji vlaki v Ljubljano, zadnji z Rak-ka ob 7.28. Vsi udeleženci torej lahko pri-dejo v Ljubljano in naj takoj po prihodu vzamejo pri blagajni karto do Zagreba. Plačajo celo, za nazaj pa nič. Nikdo naj ne pozabi doma legitimacije! Viak bo obstajala na vseh postajah. Natančen vozni red se iz-objavi. Legitimacije so razposlane. Pri raz-deljevanju prosimo, ne pozabiti vprašati vsakega udeleženca, če pojde s posebnim vlakom ali ne, kar naj se naznani zadnjo-čas v pondeljek v Ljubljano, da se ve pri-pravi zadostno število voz. Dolenjci bodi-šli s potniškim vlakom, ki odhaja iz Ljub-ljane ob 7.40 ali z brzim, ki odhaja ob 10. Voznina je z vsakim vlakom polovična. O-nikoder naj ne pridejo udeleženci brez za-stave!

— Pripr. odbor.

— Shodi Kmečke zveze v Kranjskem okraju. Prihodnjo nedeljo 12. avgusta pri-redi Kmečka zveza za kranjski okraj ob 7. zjutraj shod v Predvoru, ob 3. po-poldne pa v Predosljah. Na obeh shodih bo poročal poslanec Brodar.

— Izgov slovenskih duhovnikov iz Is-tre. Prefektura v Pulju je že maja mesec sklenila izgnati neljube slovsanske duhov-nike iz Istre. Ta sklep je potrdil ministr-ski svet v Rimu. Vsled tega sta dobila 28. julija ukaz izgonu g. Čemažar, župnik v Šmarjah, in g. Magdič, župnik v Tinja-nu pri Kopru. Druge duhovnike zadene kratkem ista usoda.

— Za iztreženje ljudstva. Da izvrši sklep treznostnega zborovanja v nekdan-jem noborski dvorani dne 24. junija, ki je sklical zdravstveni odsek na dan 8. av-gusta sestanek vseh delegatov oblasti, ko-poracij, kulturnih i. dr. društev, ki naj do-loči nadaljne smernice za uspešno delo boju proti pijančevanju. Po predloženem osnutku pravil naj bi se imenoval ta odbor »Stalni odbor zoper pijančevanje v Ljub-ljani«. Naslov pa se spremeni v tem smislu, da naj se zove odbor za gojitev treznosti in boja proti pijančevanju. Z ozirom na ne ravno ugoden čas sestanka moramo konstatirati, da je bila udeležba dokaj čast-na. Vodil je zborovanje sanitetni šef dr. Katičič s sodelovanjem dr. Ivo Pirca. Od-delek za socialno skrbstvo je zastopal nje-gov načelnik dr. Goršič, oddelek za notr-nje zadeve okr. glavar dr. Logar. Spreje-se je v principu z nekaterimi spremem-

Edgar Allan Poe:
Znameniti doživljaji Arturja Gordona Pyma.

(Dalje.)

10. januarja. Davi zgodaj smo žal izgubili mornarja, ki je padel v vodo. Bil je Amerikanec iz Newyorka po imenu Peter Vredenburg, eden najspretnjših. Spodrsnil je ob sprednjem ladjinem delu in padel med dve ledeni grudi ter ni več prišel na vrh. Opoldne smo se nahajali ob 78° 30'. Mraz je bil silen; od severa in vzhoda se je stalno vsipala toča. V teh smereh smo videli ogromne ledenike in celo vzhodnje obzorje je bilo videti za-zidano z ledom, ki se je stopnjema grmadil. Plovje je plavalo na večer mimo, jate pličev so preletavale zrak, posebno hudo-urniki, albatrosi, galebi ter velika ptica bleščečedrdrih kril. Odklon magnetne igle je bil manjši, kot pri prestopu čez tečajnik.

12. januarja. Spet je bilo dvomljivo, če prodremo jug, kajti v smeri proti tečaju je bilo videti le neskončno ledeno polje, za katerim so se kopičila pravcata gorov-ja ledenikov, ki so se gromadili divje-ponosno. Krenili smo na zapad v nadi, da odkrijemo vhod.

14. januarja. Zjutraj smo dospeli na zapadni konec ledenega polja; jadrali smo mimo na odvetni strani ter dosegli odprto morje, kjer ni bilo trohice ledu. Izmerili smo z globometerom globino 200 sežnjev in naleteli tako globoko na tok, ki je drl s hitrostjo pol milje na uro proti jugu. To-plomer je kazal 47° v zraku, 34° v vodi.

Nato smo pluli v južno smer brez važ-nega prekinjenja do 16. januarja. Ta dan smo spet merili globino in opazili še ved-no južni tok, ki je drl že s hitrostjo tri-četrt milje na uro. Odklon magnetnice se je spet zmanjšal, ozračje je bilo milo in prijetno, toplomer je kazal 51°. O ledu ni bilo sledu. Vsi na krovu so bili gotovi, da dosežemo tečaj.

17. januarja. Ta dan se je zgodilo pol-no znamenitega. Nestete jate ptictev so le-tele od juga preko nas; nekaj smo jih ustrelili s krova, med njimi nekakšnega pelikana, ki je izborno tehnil. Opoldan smo opazili malo ledeno polje na levi in na njem se je premikala velika žival. Vre-me je bilo milo in skoro brez vetra. Ka-pitan je odposlal dva čolna, da bi preiskali podrobnje zadevo. Dirk Peters in jaz sva spremljala višjega brodarja v več-jem čolnu. Ko smo prišli v eno vrsto s poljem, smo spoznali velikansko žival vr-ste arktičnih medvedov, vendar dosti več-jo kot najogromnejši tega reda. Bili smo dobro oboroženi in se nismo obotavljali ter jo napadli. Več strelav je sledilo drug za drugim, zadeli so jo v glavo in trup. Vendar se je zver zagnala z leda v morje in splavala z odprtim žrelom proti naše-mu čolniku. Vsled zmedenosti, ki jo je vzbudil nepričakovani preobrat položaja, ni bil nihče pripravljen oddati novih stre-lav. Medved je medtem že prevahal pol svojega orjaškega trupla preko čolna in zagrabil enega mornarjev za hrbet, pre-den smo se odpravili na odpor. V stiski sta nas rešili le spretnost in duševna pri-sotnost Dirka Petersa pred poginom. Sko-čil je namah zverji na hrbet ter ji sunil nož globoko za tilnik, tako da je zadel

haja ob 82° 50' južne višine in 42° 20' za-padne dolžine.

Zdaj smo dospeli 8° delj na jug kot vsi prejšnji potovalci, pa še vedno je bilo morje docela prosto, kamor je segalo oko. Stalno se je manjšal odklon magnetnice in, kar je še čudoviteje, zrak in tudi voda sta postajala vedno gorkejša. Vreme sem lahko imenoval prijetno, imeli smo sta-novitno lahno sapo, ki je vela redno iz severnega kraja, po kompasu. Nebo je bilo izredno jasno, le semtertja se je po-kazal rahel dim na južnem obzorju, ki pa ni nikdar ostal dolgo tam. Le dve težko-sta se javili. Kurjava je bila že skoraj po-rabljena in na nekaj mornarjih smo opa-zili znake škorbute. To je opominjalo ka-pitana Guya na povratek in omenil ga je večkrat. Jaz pa sem bil trdno prepričan, da nas bo naša smer kmalu dovedla do kakšne dežele. Vse je kazalo, da ne bomo naleteli na nerodovitna arktična tla. Za-torej sem sili vanj, da naj v interesu vse-otroja vztraja in jadra v dosedanji smeri vsaj še par dni. Tako mikavna prilika, razrešiti veliki problem antarktične celine, se še ni nikomur nudila. Priznam, da sem se no-tranje tresel srda nad neprimerno kapitanovo bojazljivostjo. Gotovo sem mu tud kakšno povedal, ki je nisem mogel zad-žati, in to ga je očitvidno napotilo, da je nadaljeval pot v započetji smeri. Kako-tudi obžalujem, da je bil moj svet nepo-sreden povod nesrečnim in krvavim de-godkom, naj mi bo vendar odpuščeno, če z nekakšnim zadoščanjem zabeležim de-jstvo, da sem s svojimi slabotnimi močmi kaj doprinesel znanosti k razkritju najza-nimivejših skrivnosti, ki so kdaj vzbujale pozornost.

(Dalje sledi.)

bami osnutek pravil, ki jih še pregledata imenovana dva gospoda ter priredita s pravniki stališča v smislu društvenega zakona, preden se vlože za odobritev. Stalni odbor bo imel nalogo, dajati inicijativo za ustanovljanje abstinenčnih društev in brezalkoholnih gostiln po deželi, ter bo iskal sodelovanja z vsemi društvi. Delokrog bo obsegal celo Slovenijo. V Ljubljani naj se osnuje stalna postaja za pobijanje pijanstva, kakor obstoji že v Belgradu, ki uspešno deluje. — Predsednik abstinenčnega društva «Višnjevi križ» na Polzeli, g. Bizjak, je iz lastne prakse obširneje opisal, kako je v ljubljani do bližnje mogoče plodno delovanje v izpreobračanju pijancev. Društvo na Polzeli šteje že 42 članov; imajo čitalnico, razne igrice, itd., ki odvrtačajo člane od pivskih lokalov. Popred pa je bil govornik 20 let v Lipskem ter ondi predsednik abstinenčnega društva, ki je štel 800 članov. To društvo je imelo v evidenci vsakega pijanca; poseben društveni uradnik je pregledoval stanovanja pijancev. A eno — pravi govornik — je neobhodno potrebno: delo nakrščanski podlagi. Pijanca je mogoče spreobrniti in pridobiti le z ljubeznijo, da se omeči. A podlaga temu je krščansko življenje z vzgojo otrok. Žal, da se ni za to tako važno socialno vprašanje doslej zanimala inteligenca. Upamo, da bo ta prvi sestanek rodil obilo uspehov, in da ne ostane samo udarec po vodi, obenem pa želimo, da bo prihodnjič dvorana v dvorcu prenapolnjena vseh onih, ki so dobre volje tudi — v treznosti. — n — n.

— Triglavski vrh. Osrednji odbor Slov. Planinskega Društva nam javlja: V nedeljo, dne 5. avgusta je odšel odposlanec, odbornik osrednjega društva SPD na Triglav, da se dožene, koliko je resnice na raznih vesteh, ki prihajajo zadnje čase v javnost, razburjajo duhove, ter občutno škodujejo slovenski turistiki. Ugotovljeno je: Vrh Triglava ni doslej zaseden od nikogar, najmanj od italijanskih vojakov, temveč je dostopen vsem turistom kot vedno. Istina je, da so bili pred kratkim v Trentu na vajah se nahajajoči italijanski vojaki na vrhu. Da bi ga pa zasedli in to celo s strojnimi, o tem ni niti govora. Res je, da prihajajo na vrh med turisti tudi Italijani, se vpišujejo v našo spominsko knjigo dostojno brez vsakih opazk, ravno tako pa pohajajo naši slovenski turisti ne le vrhove, ki leže na njih ozemlju, temveč jim je bil doslej brez vsake neprimliko omogočen dostop celo v njih doline. Popolnoma izmišljeno je tudi, da so Italijani prepletkali »Aljažev stolp« v njihove narodne barve, pač pa blesti tam naš stari znanec v prvotni belkasti obleki. To naj služi našemu narodu v pomirjenje, a slovenskim planincem in planinkam v obvestilo.

— Slovenski inspektor v ministrstvu prosvete je g. dr. Janko Lokar, dosedanji ravnatelj gimnazije v Murski Soboti. Znaprej naj se torej nikdo ne obrača več na dosedanjega inspektorja prof. F. Vajdo.

— Orlovski naraščaj v Preski pri Medvodeh priredi v nedeljo, dne 12. avgusta ob 4 popoldne po prihodu vlakov v Medvode svojo prvo javno produkcijo. Po notranjem sporodu otvori domači odsek ljudsko veselico na prostem, kjer sodeluje kompletna viška godba. Ker je zveza vlakov jako ugodna in obeta biti prireditev jako lepa, se vabijo zlasti Ljubljanci, da se le te v obilnem številu udeležijo. Vstop podpornikom in dobrotnikom prost. Na evidenje v prijazni Preski!

— Tabor Triglavskega orlovskega okrožja v Radovljici. Kakor je bilo že objavljeno, se bo vršil prihodnje nedelje v Radovljici tabor Triglavskega orlovskega okrožja, združen s proslavo petnajstletnice obstoja radovljiškega telovadnega odseka. Ob 11 bo na Glavnem trgu sv. maša, po maši se bo vršil orlovski tabor. Telovadba bo popoldne ob 4 in bo nastopil tudi del telovadcev, ki so tako častno zastopali našo organizacijo pri mednarodnih tekmah v Parizu. Po telovadbi bo na Kleindienstovem vrtu prosta zabava s sodelovanjem orkestra Kat. delav. društva z Jesenic in radovljiškega pevskega društva »Sloga«. Na tem taboru hoče Triglavsko okrožje pokazati napredek in praktične uspehe v gojitvi telovadbe, pokazati pa tudi hoče javno, da si orlovski misel osvaja vedno večje število mladih src. — Gorenjci in Gorenjke, prihitite na tabor v velikem številu in pokažite, da znate ceniti važnost telesne vzgoje in pomen orlovstva za kulturni razvoj Slovencev.

— Šent Jernej na Dolenjskem. Proslava 20 letnice katoliškega slovenskega izobraževalnega društva in 12 letnice Orla je v nedeljo 5. avgusta prav lepo izpadla. Ze na predvečer so številni kresovi in strelji pokazali, da bo naslednji dan lepo razpoloženje. V nedeljo jutraj je domača godba igrala budnico. Ob devetih pa je nastalo pred društveno dvorano živahno življenje. Od vseh strani so prihajali okrašeni vozovi z mladimi četami Orlov, Orlic in naraščaj. Lepo so bili zastopani Rakla, Sv. Križ, St. Peter, Leskovec in druga društva. Točno ob poldnesih se je uredil lep sprevod k službi božji, ki se je vršila na prostem. Cerkvini govor je imel g. župnik Vovko iz St. Petra, sv. mašo pa je daroval domači g. župnik in svetnik Lesjak, ustanovitelj društva. Med sv. mašo je igrala domača orlovska godba. Na zborovanju, ki ga je vodil br. Bizjak so govorili: predsednik društva Vide,

tajnik Dimnik, predsednik šentpeterskega Orla Blažič, za SKSZ prof. Dolenc, Bevc, za okr. kmečko zvezo načelnik Rebselj, nadučitelj Rostohar iz Cerkelj. Popoldanska telovadba je zelo dopadla. Nad vse prijetna, neprisiljena in povsem dostojna je bila nato prosta zabava, pri kateri je neumorno delovala domača orlovska godba. Vsem, ki so količkaj in na katerikoli način pripomogli k tako lepemu uspehu najsrčnejša zahvala. Bog živi!

— Jesenice na Gorenjskem. Dne 5. t. m. je priredil Orel veselico na svojem stavbišču. Telovadci so se imenitno obnašali, kar je pričalo viharo ploskanje obilega občinstva. Oriž je komaj čakajo, da se bo dvigal na stavbišču orlovski dom. — Kranjska industrijska družba ima toliko naročil za jeklene zvonova, da delajo delavci čez uro. Letos pošlje podjetje prvega velikana na velesojm. Zvon je namenjen za župno cerkev D. M. v Polju. — Poleg rečenega podjetja sta pričeli v zadnjem času obratovati še dve drugi obrti, eno industrijsko podjetje izdeluje žične mreže za ograje itd., drugo pa razne pletenine iz volne. — Tihotapev seveda tudi ne manjka, ker smo tik državne meje. Najživahnejše je tihotapstvo s saharinom, ki se prinaša po skrivnih kozjih stezicah čez Karavanke s Koroške na Kranjsko. — Letina je obče dobra. Sena smo nakosili dosti več kakor lansko leto, — poljski pridelek je pa tudi zadovoljiv. Pa tudi koruza in krompir lepo kažeta. — Večino tukajšnje prebivalstva tvorijo tvorniške družine, ki si morajo ves živč kupovati. Zato je tudi toliko prodajalnic, mesarjev in pa pakov kakor v kakšnem mestu. Meso je po 100 K kilogram, dolenjsko in štajersko vino po 48—60 K liter, Dalmatinci pa točijo po 36 K in imajo dosti gostov.

— Izgubil se je 9 leten otrok Janko Zlindra iz Dobrovčice 29, župnija Trata nad Škofjo Loko. Deček je odšel od doma 12. julija bosonog, v samih hlačkah in srajci. Postave je dovolj razvite in krepke, barve bledicaste. Baj se ga videli v spremstvu neke ženske oditi proti Hotederšici. Kdor bi vedel kaj natančnejšega o njem, naj to sporoči njegovim staršem (J. Zlindra) na Dobrovčici 29, pošta Gorenja vas nad Škofjo Loko.

— Pod vlak se je vrgla v Zagrebu neznanca, 25 letna žena. Vlak ji je odrezal glavo in eno roko.

— Incident z angleškim polkovnikom. Na železniški postaji v Subotici je med pregledovanjem potnikov prišlo do incidenta med cariniki in nekim angleškim polkovnikom, ki ni dovolil, da bi se mu pregledala prtljaga. Končno je polkovnik moral popustiti, vendar pa je ozmerjal carinika z nekulturnimi balkanci.

— Odkrit zločin. Leta 1921 je iz Čuprije v Srbiji izginil Velimir Zikič. Nihče ni vedel, kaj je z njim. Sedaj se je pa zadeva pojasnila. V Zikičovo hišo je prihajal ruski begunec Peter Cibulski, ki je živel v dobrih odnosih z Zikičovo ženo, sinom in sinahino materjo. Cibulski je vse tri žene nagovoril na zločin, in nato ubil Zikiča. Pokopali so ga na neki njivi. Truplo so sedaj izkopali, zločinca pa zaprli.

— Časnikar utonil. V Sarajevu se je preteklo nedeljo šel urednik Mavro Grossinger z večjo družbo kopat. Ker ni znal plavati, je ostal v vodi. Njegova družba tega ni opazila in je odšla domov. Še-le opolnoči je postala stvar sumljiva in policija je našla truplo utopjenca.

— Koliko Bošnjakov je umrlo v inozemstvu. Pokrajinska uprava v Sarajevu je izdelala statistiko, po kateri je med vojsko umrlo izven mej naše države 23.882 Bošnjakov. Po številu jih največ odpade na okraj Dervent. Vsekako je to število še višje, ker ni bilo mogoče dobiti vseh podatkov.

— Ciganček požrl živo kačo. V sarajevsko bolnišnico so pripeljali cigančka, ki je požrl živo kačo. Deček je ležal na polju in zaspal. Neki kmet je zapazil, kako je cigančku zlezla v usta kača. Ko je zbudil dečka, je bila kača že v želodcu. Na vprašanje, če je kaj čutil, je ciganček odgovoril, da se mu je sanjalo, da pije vodo.

— Posezonske cene v kopališču Pištjan. Ze od davnih časov je znano kopališče Pištjan kot eno najmočnejših in najbolj uspešnih na kontinentu, gotovo pa edino proti revmatizmu, ishias itd. Odnekaj je bil Pištjan najbolj obiskano zdravilišče, ki so po njem hrepeli mnogi bolniki. Sedaj nam javlja tamonja kopališka uprava, da počenši s 15. avgustom uveljavi za srednji stan iz Jugoslavije zelo znižano tarifo. Po tej tarifi dobi vsak Jugoslovčan srednjega stanu popolno zdravniško oskrbo, torej stanovanje z električno razsvetljavo v kakem hotelu centru in obilno dobro hrano (po zdravniškem predpisu in dieti), vse za vsoto K 35 na dan, kopelji ter kopališka taksa pa s 40 odstotki popusta. Po tem računu znašajo skupni zdravniški stroški K 50.— na dan, vsoto, za kakršno se je moglo lansko leto komaj plačati stanovanje. Za državne uradnike in pa one, ki dokažejo, da so brez sredstev, se dovolijo še drugi specialni popusti. Težave na carini ali s potnimi listi spadajo, kot znano, v preteklo dobo. Nadaljnja pojasnila daje radevolje zastopnik kopališča: L. Schreiber, Zagreb, Akademski trg 1, II. nadstropje, dnevno od 4.—6. 4773

— Zahtevajte po vseh hotelih, kavnarjah in restavracijah specialna vina v steklenicah slovite trdke Gjurjo Valjak, Grajska klet v Mariboru. 4696

Štiriletnica osvobođenja Prekmurja — Dijaški dan.

Polni grozote so bili dnevi mažarskega komunizma in »prekmurske republike«. — S strašnim nasiljem je mučila rdeča garda ljudi in preganjala ter morila nedolžne in uničevala vse, kar ni pripoznavalo njene moči in kar se ji je upiralo. Trpljenja, ki so ga prestali takrat Prekmurci, ni mogoče popisati. Vzdihovali so in hrepeli po rešenju, a zastoj so ga čakali dolgo časa.

Naenkrat pa se je raznesla novica, da pridejo bratje, ki so nam enaki po jeziku in krvi in nas rešijo težkega jarma. Konec bo trpljenja, muk, se je razlegalo po celim Prekmurju. Čakali smo rešitelje, a ti se niso pri kazali. Ko smo že obupavali in se vdajali težki usodi, je napolnil dan osvobođenja. Zasijal je 12. avgust 1919. Ta dan nam je prinesel rešitelje. Veselje, ki je takrat napolnilo naša srca, nočem popisovati, ker sem zato nezmožen. Neki odsev neizmerne radosti je bil sprejem, ki je čakal brate v Beltinčih. Ob pogledu na okrašena okna in plapolajoče zastave so se širila naša srca od ponosa. Ta dan sprejema je minil in postalo je zopet vse tiho. Minulo je prvo, drugo, tretje leto in le nekateri so se spomnili, kakšnega pomena je za nas 12. avgust. Obletnice osvobođenja ni praznoval — nihče.

Približava se četrta obletnica. Kaj pa sedaj? Ali naj bomo tudi sedaj tiho? Ne! Praznovati hočemo. Zopet hočemo poklicati v spomin, da je 12. avgust za Prekmurje velik, eden največjih praznikov.

Poseben prekmurski dijak, ki smo po osvobođenju zapustili mažarske šole in šli med svoje brate, da nabiramo zaklade znanosti, hočemo praznovati.

Priredili bomo ta dan dijaški dan s sodelovanjem pevskega zbora pod vodstvom nadučitelja g. Špragerja in tamburaškega zbora g. Vekoslava Kralja. Vršil se bo v Beltinčih, ki je takrat s tako navdušenostjo sprejelo rešitelje. Spored je zelo bogat.

Prireditve je posvečena spomenu štiriletnice osvobođenja, čisti dobiček se pa porabi za podporo revnih prekmurskih dijakov. — Vse rodoljube vljudno vabimo!

Pripravljalni odbor.

Iz Mežiške doline.

Na Prevaljah stavi tik kolodvora nad novo parno žago lesna industrijska družba Korotan novo poslopje za stanovanje poslovnega vodje in uradne prostore. Stavba je že pod streho in jo bodo že v jeseni uporabljali. Na Čičkovi hiši zida novi posestnik še eno nadstropje. Trgovina z lesom se razvita in je spravila novo trgovsko življenje na Prevalje in v Mežiško dolino.

Miklovo Zalo bo uprizorilo katoliško slovensko izobraževalno društvo na Prevaljah štirikrat zaporedoma. Postavilo je na župniškem dvorišču provizoričen oder, ker se bo igra vršila na prostem.

V Guštajnu bo požarna bramba v nedeljo proslavila 45 letnico svojega obstanka. Popoldne bo sv. maša na sejmšču, popoldne pa proslava z veselico.

Zgodovino naših krajev študira prof. dr. Kovatič iz Maribora. Obhodil je vse važnejše zgodovinske kraje.

Gospodarstvo.

g Urad ljubljanskega velesojma sporoča vsem interesentom, da je ves razstavni prostor III. ljubljanskega velesojma (od 1. do 10. 1923) do zadnjega količka zaseden in že porazdeljen. Zato se na nadaljne prijave nikakor več ne bo moglo ozirati. Vsem trdkam, ki jim je bil razstavni prostor dodeljen, so se te dni razposlali situacijski načrti njihovih prostorov z legitimacijami, reklamnim materijalom in potrebnimi navodili. Vsi razstavljalci morejo od 15. avgusta naprej s svojimi prostori razpolagati. Čim preje bo kdo začel s pripravami, tem manjše režijske stroške bo imel, ker se bo v zadnjih dneh nagromadilo toliko dela, da ga bo mogoče zmagati le z nadurami, kar pride seveda mnogo dražje.

g Zivinarsko okrožje za Dolenjsko naznana, da se vrši običajni letni sestanek dne 16. t. m. ob 10. uri popoldne (na dan sv. Rok) v Ribnici v dvorani g. Andreja Podboja. Načelstvo vljudno vabi vse zastopnike zivinarskega zadruga, zastopnike občin, zlasti gg. župane, kakor tudi druge strokovne in gospodarske organizacije, katerim je za napredek zivinarstva. Vabilo se dalje vsi zivinarci, da se udeležijo sestanka ter s svojim praktičnim znanjem prispevajo k nadaljnim smernicam za razvoj dobičkanosne zivinarstva. Sestanek se vrši s sledečim dnevnim redom: 1. Pozdrav g. načelnika in otvoritev sestanka. 2. Poročilo načelstva. 3. Kmet in država. (Referat g. inštruktorja Gregorčiča.) 4. Zivinska zavarovalnica. (Zivinozdravnik Černe.) 5. Premovanje zivine. 6. Volitev. 7. Slučajnosti. Kakor vidite iz navedenega dnevnega reda, je sestanek zelo važen, zlasti je važna točka Zivinska zavarovalnica.

g Iz Medvode nam poročajo: Kakor se čuje, se interesira svetovnoznani nemški podjetnik in industrialec Stimes za knapuški rudnik, ki se nahaja ob izviku Ločnice. V rudniku so sledovi raznih rud, med drugimi tudi živo srebro. Zda koplje tam neka belgijska

družba. Ako bi prišel rudnik v Stinnesove roke, bi se pričelo delo v velikem obsegu. Ker bi prevajanje rude na kolodvor v Medvode preveč stalo, (saj bi stal vsak voz 1000 kron), bi Stinnes napeljal iz rudnika v Medvode debelo žico, po kateri bi drsli z rudo obloženi vagoni v Medvode in prazni nazaj v Knapuže. Strokovnjaki trdijo, da sega rudonosno gorovje od Idrije mimo Polhovega grada do Ločnice. Za izkoriščanje knapuškega rudnika je pa treba vsekako velikega kapitala in Stinnes premore, kakor znano, milijone in milijone.

g Paroplovba na Labi v nevarnosti. V Hamburgu se je vršil shod zastopnikov labske paroplovbe, ki so povdarjali, da mora labska paroplovba v bližnji bodočnosti prenehati, če ne bodo železniške tarife temeljito podražene, zakaj vodni prevoz ne more tekmovali z nizkimi železniškimi pristojbinami, ki niti ne krijejo izdatkov. Kakor se poroča iz verodostojnega mesta, so obratovale labske paroplovne družbe zaradi teh za plovbo toli neugodnih odnošajev z izgubo, ki znaša kar cele milijarde mark. Izplačevala se je še plovba iz Českoslovaške do Hamburga, medtem ko je bil prevoz proti reki v notranjost nemške dežele sila pasiven.

g Nemško-ruski trgovski stiki. O nemško-ruskih trgovskih stikih poroča »Vossische Zeitung« na temelju razgovora svojega moskovskega dopisnika z baš sedaj tam bivajočim načelnikom ruskega trgovskega zastopstva v Berlinu Slomonjakovom, da bo dobava 20 milijonov pudov ruskega žita poslana na Nemško do 30. novembra t. l. Plačilni pogoji so za Nemce v toliko ugodni, da bo polovica zneska kakor je zaloga zavarovana v Rusiji, tako da bo ostala v deželi in bo služila v kritje ruskih naročil nemških industrijskih izdelkov. Stomonjakov je popolnoma prepričan, da se bo pogodba v polnem obsegu izvršila.

g Poraba naravne pare. Prirodna para, ki so jo dobili blizu mesta Santa Rosa v Zedinjenih državah s tem, da so izvrtli luknjo v globokino zemlje, proizvajajo, napeljana na električni generator, 21 kilovatov elektrike. To je prvi slučaj na svetu, da so naravno paro izkoristili na ta način.

BORZA.

Zagreb, 9. avgusta. Devize: Budimpešta 0.47—0.49, Berlin 0.0015, Italija 4.01—4.03, London 427—430, New York 93½—94½, Pariz 5.33—5.35, Praga 2.77—2.78, Dunaj 0.1315—0.1325, Zürich 17.10—17.20. — Valute: dolarji 92—92½.

Curih, 9. avgusta. (Sklep.) Budimpešta 0.03½, Berlin 0.0001, Italija 23.42, London 25.02, New York 548, Pariz 31.20, Praga 16, Dunaj 0.0077, Bukarešt 2.75, Sofija 5, Varšava 0.0025, Belgrad 5.95. — avstr. krone 0.0078.

Cerkveni vestnik.

c Nemško katoliško dijaštvo se kljub težavnemu položaju domovine ne vdaja malo dušju, marveč dela s podvojenim idealizmom na obnovi naroda. Od 3. do 5. oktobra se vrši v München-Gladbachu socialistični tečaj akademične mladine. Na sporedu je vprašanje verske obnove, pravičnega socialnega reda na podlagi srednjeveške stanovske ideje in gojitve krščanske državljanske zavesti.

Stadion v Ljubljani.

Napovedani splošni »kuluke« za katoliško inteligenco je nudil v sredo večer nad vse živahno sliko. Komaj se je začela ura dela (ob šestih) se je pojavila častita, ljubljena glava našega vladike dr. Jegliča, ki je z očetovskim očesom in prijateljskim dvotipom pozdravljaj delavce-inteligente, hiteče na ogromni prostor, da se oddolže svojemu narodu. Med njimi smo opazili najrazličnejše stanovce: od vseučilišnih profesorjev, stolnih kanonikov, podžupana stolnega mesta Ljubljane, občinskih svetnikov, ravnateljev denarnih zavodov, inženirjev, uglednih trgovcev, višjih železniških uradnikov, preko raznih obrtnikov, trgovskih nastavljenecv, delavcev do samaritanske kosovke-devojke, ki je imela morda najtežji posel, da je utrjene, izžejane delavce krepčala s hladno vodo. Seveda smo občudovali resnično neumorno delo profesorjev z naših najrazličnejših zavodov, njih direktorjem je pela v rokah lopata, advokati, ki sicer iz pravd kopljejo rumenjake, so tu z očividno večjim ognjem kopali zemljo, pesek, kamenje, da so jim od veselja žareli obrazi. Tudi samostanski habit jo je v delu veselo zaplesal in krepke kaplanske mišice so z ihto polnile vagončke. Celu uredniki najupljivnejših in najuglednejših naših listov, ki so sicer vajeni v roki samo na pero, so se gnali pri delu, da so se jim vratovi napeli in jim obrazi žareli kakor Meštrovicemvemu zmagovalcu. Največji slovenski aviatik, ki se sicer dviga v drznih poletih nad zemljo, je to pot metal zemljo v zrak in dirigentom, ki sicer vihte prazne roke nad pevc, so peli v rokah tehtne krampe, da so se iskre kresale. Če omenimo zastopnike tiskarjev, lepo vrsto gibkih akademikov, navdušenih dijakov in Orlic, smo vsaj v malem podali račun o neverjetnem vrvežu, ki je vladal v Stadionu.

Najzanimivejši je bil pač pogled na skupino, kjer so poleg predsednika in tajnika pripravljalnega odbora za V. katoliški shod vihtele svoje orodje krepke mišice mestnega duha pomočnika.

Summa summarum: Krog sedmih zvečer je delalo v Stadionu do 70 starešin, vseh drugih delavcev je bilo pa toliko, da je število vseh dosegalo skoro štiristo gibkih rok.

Ljubljanske novice.

Ij **Meštrovičeva razstava** je na vseob-
čo željo podaljšana do nedelje 12. avgusta;
vodstva se vrše v petek ob petih in v ne-
deljo ob enajstih. Vodita gospoda dr. I.
Cankar in dr. Stele.

Ij **Umrila** je včeraj gospa Terezija Zab-
kar roj. Košenina, soproga tovarnarja. Po-
greh bo v soboto ob 4 popoldne. Naj v miru
počiva!

Ij **Ponarejeni 10 dinarski bankovci**. Neka
Ljubljanska banka je med svežnji 10 dinarskih
bankovcev zapazila zelo spretno ponarejene
bankovce. Doslej je bilo teh bankovcev za-
plenjenih 250. Razlika med pravimi in pon-
arejenimi bankovci je tako majhna, da jo lajik
ne more opaziti. Ko bodo končane poizvedbe,
bo policija izdala natančen popis ponarejenih
bankovcev. Odkod bankovci prihajajo, še ni
ugotovljeno.

Ij **Vodovodna cev** je počila v sredo ob
trihetrt na šest zvečer na Tržaški cesti pred
Jemčevim prodajalno. Voda je brizgala v mo-
gočem loku preko vse širine ceste in kvišku
kakor silen vodomet, ki je segal preko stre-
he. Izteklo je mnogo vode, kajti treba je bilo
skoro pol ure, preden se je posrečilo škodo po-
praviti. Cesta je bila do tobačne tovarne pod
vodo.

Ij **Z Bleiweisove ceste**. »Ata Narod, zakaj
pa tako pazno gledate na streho vladne pala-
če?« — »Gledam, kam bo veter potegnil, da
morem temu primerno spisati uvodni članek.«

Ij **Policajska kronika**. V času od 7. na 8.
avgusta je bila ukradena iz skladišča tovarne
Mergenthaler v Mostah večja količina kože in
sicer je bilo odnešeno 27 črnih že izdelanih
konjskih koč in 1 kravja koža, vse skupaj v
vrednosti 97.000 K. O storilcih še ni sledu. —
Dne 8. avgusta popoldne med 8. in 12. uro je
bilo z vitrihom vlomljeno v stanovanje urad-
nika Frana Ličana na Sv. Petra cesti 93. Tat
je odnesel bogat plen in sicer je bila ukradena
večja množina obleke in perila v vrednosti
nad 30.000 K. — Shčen vlom je bil izvršen
1. avgusta med 8. in 11. uro popoldne v stan-
ovanje Antona Zumra v Vrhovčevi ulici 3. Ime-
novanemu in istotam stanujočemu Frideriku
Zumru je bilo ukradeno skupaj za 96.000 K
obleke in perila.

Poravnajte naročnino!

Kile in prošnja!

Jugoslovanska provincija usmiljenih
bratov v Kandiji pri Novem mestu priprav-
lja zidavo velike nove bolnišnice v Ljuto-
mer za moške in ženske bolnike vsake
vrste.

Zdaj ko smo od graške bolnišnice od-
trgani, smo sklenili glavno središče bolniš-
nic usmiljenih bratov sezidati v Ljutomeru
in sicer in sicer: bolnišnico za moške bolni-
ke, bolnišnico za ženske, zadaj samostan za
usmiljene sestre za postrežbo v ženski bol-
nišnici, in samostan za usmiljene brate za
postrežbo v moški bolnišnici. V sredi med
samostanom bo cerkev presv. Srca Jezuso-
vega s tremi oltarji.

Obračamo se z vročo prošnjo do blagih
dobrotnikov vseh stanov, da naj pomagajo z
milodari in z materijalom k zidavi dobro-
delne in prepotrebne bolnišnice.

Oni, kateri je rekel: Blagor usmiljenim
ker oni bodo usmiljenje dosegli, bo vsem
darovalcem največji plačnik v nebesih.

Milodari naj se blagovoljijo pošiljati na
Župnijski urad Svetinje, pošta Ivankovo,
Ormož ali na Dekanijski urad v Ljutomeru.
— Fr. Placidus Kavčič, usmiljeni brat v
Ljutomeru.

Dijaški vestnik.

d Podružnica SDZ za ribniški kraj v pri-
pori v soboto, dne 11. avgusta ob pol devetih
zvečer in v nedeljo ob treh popoldne v dvor-
ni izobraževalnega društva v Ribnici kome-
dijo: »Ulica ... št. 15«. Prijatelji naše misli
vabljeni! — Odbor.

Orlovski vestnik.

Predavanja za dekliske sestanke in po-
dobne prilike je začela izdajati Orliška
podzveza. Pri naši silno razviti in razširjeni
prosvetni organizaciji je treba zmerom novih
pripomočkov, zato tudi zmerom več pogreša-
mo, zmerom po novem povprašujemo. Eno
precejšnjo vrzel smo sedaj zamašili. Predava-
nja Orliške podzveze bodo brez dvojbe dobro-
došla, pa bodo tudi v polni meri izvršila svo-
jo nalogo. Izhajala bodo po štiri na eni tiskani
poli v neobveznih obrokih in se bo vsaka no-
va pola sproti naznanjala. Prva pola je izšla
in prinaša sledeče razprave: 1. Cemu je žen-
skam potrebna izobrazba? 2. Lepo vedenje
doma, v družbi itd. 3. Ženska telovadba in njen

pomen. 4. Kako si iščem prijateljico? — Cela
vrsta nadaljnjih prav tako aktualnih temat je
že pripravljena za tiskarno. Predavanja niso
namenjena zgolj voditeljicam orliških krožkov,
temveč tudi voditeljem vseh drugih naših pro-
svetnih organizacij, zato jih vsa društva na-
ročajte pri Nabavni zadrugi, Ljubljana, Ljud-
ski dom. Cena je nizka: Vsa štiri predavanja
'ena pola) 5 Din.

Prosveta.

pr Naš dom št. 7-8 je ravnokar zopet pri-
romal med našo mladino. Uvodni članek (F.
K. L.) je posvečen katoliškemu shodu. I. Ca-
rinthiacus je napisal žaloigro o koroških Slo-
vencih, ki v Nemški Avstriji vsled nasilnega
ponemčevanja umirajo počasne narodne smr-
ti. Tugom. Samov nadaljuje prevod Federerje-
ve povesti »Tarzijc«. »Pod vaško lipco« je dr.
T. M. napisal lep članek o skavtih; naši Orli se
bodo iz njega marsikaj naučili. V »Dekliškem
vrtcu« objavlja SKSZ program za ženski kon-
gres na katoliškem shodu; zelo zanimivo je
pismo Reziqe Knapič iz Beograda o tamošnji
»Dekliški zvezi«, a važno zlasti za dekle, ki
pridejo v Beograd. Društveni glasnik prinaša
poročila naših prosvetnih društev iz Verzeja,
Sv. Petra pod Sv. gorami, Marija Reke, Št.
Andraža pri Velenju, Brežice, Male Nedelje,
Cirkovec in Sv. Ruperta na Dolenjskem. Poro-
čilo o zdravstvenih predavanjih, ki jih prire-
ja celjsko okrožje SKSZ je zadovoljivo. Še po-
drobnejše poročilo o uspehih teh predavanj
prinese prihodnja številka.

pr Reši dušo! Deset misijonskih pesmi za
mešani zbor, priredil Josip Sicherl. Cena par-
titure 20 Din, posamezni glasovi niso izšli. Ju-
goslovanska knjigarna je pravkar izdala mi-
sijonske pesmi, katere smo v resnici prav ob-
čutno pogrešali. Ker se po naši domovini vsa-
ko leto pridno vrše sv. misijoni, bo torej ta
zbirka za te prilike prav dobro došla. Poleg
nekaterih že znanih napevov, se nahajajo še
druge, dosedaj neznane misijonske pesmi. —
Oprema zbirke je prav lična, kakor tudi tisk.
Toplo priporočamo.

pr Razglednice. Učiteljska tiskarna je za-
ložila in izdala serijo razglednic »Stara Ljub-
ljana«, obsegajoč šest komadov, ki predsta-
vljajo: Ribjo ulico, Študentovo ulico, Rožno
ulico, Semeniški portal, Pogled na stolnico in
Pred stolnico. Naslikal Saša Santel. Raz-
glednice so krasno umetniško delo v treh
barvah, kakršnih Slovenci še nismo imeli. —
Učiteljska tiskarna v Ljubljani.

Turistika in sport.

Plavalna tekma na Ljubljanci 15. t. m. Ljub-
ljanski sportni klub in SK Ilirija priredita na praz-
nik 15. t. m. ob 14.30 uri na prostoru LSK pla-
valno tekmo, ki je dostopna vsem plavcem ne
gleda na to ali pripadajo kakemu sportnemu klubu
ali ne. Prijave je poslati pismeno na naslov J. Go-
rec, Ljubljana, Dunajska cesta. Prijave se zaklju-
čijo 14. t. m. ob 18. uri. Prijavnina znaša Din 3
za osebo in točko, za stafete in waterpolo Din 10;
tekmovalne točke za dečke in deklice pod 14 leti
so prijavnine proste. V prijavi je navesti: Ime
in priimek, ime kluba, rojstno leto, tekmovalne
točke. Vrstni red tekmovalcev se izžreba 14. t. m.
ob 20.30 uri v lokalu Sportne zveze ob navzočno-
sti zastopnikov udeleženih klubov. Plavcem, ki se
placirajo na 1. do 8. mesto, se izroči častne di-
plome, po možnosti častna darila. Točke, h katerim
se javijo manj kot 8 tekmovalci, izpadejo. Tekma se
vrši tudi ob deževnem vremenu. K juniorskim
konkurencom se smejo prijaviti vsi oni plavači,
ki doslej v juniorskih prvenstvenih tekmah niso
dobili prvega mesta in ki v dosedanjih prvenst-
venih tekmah niso nastopili v seniorskih tekmah.
LSK bo oskrbel brezplačen promet s čolni med
mestnim kopališčem in tekmovalnim prostorom. —
Program: 1. Otvoritvena stafeta 4 × 50 m (prso,
vznak, bočno, prosto). 2. 50 m prso deklisce do
14 let. 3. 50 m prso dečki do 14 let. 4. 100 m
prso seniorji. 5. 50 m bočno juniorji. 6. Stafeta
4 × 50 m dame prso. 7. 50 m prosto deklisce do
14 let. 8. 50 m prosto dečki do 14 let. 9. 50 m
prso dame novinke do 18 let. 10. 50 m sprint
juniorji. 11. Skoki dame (3 poljubni skoki). 12.
100 m prso dame. 13. Skoki juniorji (5 poljub-
nih skokov). — Odmor. — 14. 100 m bočno se-
niorji. 15. Skoki dečki do 14 let (3 poljubni
skoki). 16. 50 m vznak juniorji. 17. Skoki se-
niorji (prvi 4 skoki, razpisani za prvenstvo Jugo-
slavije in 2 poljubna skoka). 18. 100 m vznak se-
niorji. 19. 100 m dame sprint. 20. 100 m seniorji
sprint. 21. Vodni polo. — V odmoru predvaja g.
Appel, trener SK Ilirije, v propagandne svrhe raz-
ne rešilne poskuse.

Poizvedovanja.

Nekdo je izgubil tri bankovce po 50 do-
larjev (Kolodvorska ulica, Miklošičeva cesta,
Sodna ulica). Ker je izgubil oče šestih
otrok, se najditelj uljudno prosi, da izroči den-
ar proti nagradi na policiji.

Višek fine mehanike stroja »Stoewer«.
Zastop Ljubljana, Selenb. ul. 6-I.

Vseh vrst vino žganje špirit

sirovi gorljiv
iz ARKOVE tovarne
rafinirani 96,7%, najfinejši, brez vonja,
vedno v skladišču po najnižjih cenah.

VINEA

d. z o. z.

Ljubljana-Rudnik

Telefon 5-18.

Generalno zastopstvo tovarne Arko Zagreb.

Tovarna špirita, kvasa,
likerja, konjaka in etra.

Cognac medicinal. Triple Sec Liqueurs.

Iščem mesta knjigovodje

ali uradnika v kakem podjetju ali trgo-
vin v Ljubljani ali tudi v provinci. Na-
stopim takoj. — Ponudbe prosim na
upravo »Slovenca« pod: »DELO 3000«.

RADI SELITVE PRODAM:

deske hrast, javor, črna — in lipa ter — op-
vo za prodajalno I. CVEK,
Kamnik.

Črkoslikarja

sprejemem takoj v iraino delo in z do-
bro plačo. Tone Malgaj, Kolodvorska 6.

Pridno, pošleno sobarico
iščemo za takoj. — Graščina Hrib,
pošta Tupaliče pri Kranju. 4774

Mala enodružinska hiša

20 minut oddaljena od Ljubljane, je na-
prodaj. — Več pove Mar. KOGOVSEK,
gostilna »pri Kovačcu«, Dravje. 4767

VEČJA, SKORO NOVA

omara za led

napredaj za nizko ceno. — Vprošali:
Dunajska cesta št. 36, levo. 4778

Bronaste zvonove vlija

najceneje in z dobavnim
rokom od 2 do 5 mesecev

Zvonarna in livarna
Št. Vid nad Ljubljano.

Ovinjene in dobro ohranjene

sode

od 200—400 litrov. — KUPI trgovina
z vinom AND. MEJAC, Komenda pri
Kamniku. 4775

OVES -- KORUZO la.

na VREČE in VAGONE razpro-
daja M. BIELIC, Dunajska cesta
št. 33 pri »Balkanu« po najnižjih
dnevni cenah. 3697

Prostov. DRAŽBA raznih premičnin

100 hl vinske posode,
voza, komatov, kofla
(brzoparilnik), omare, več miz, stolov,
klopi, vrine svečilke, gostilniških pri-
vozov, pečurke in raznih drugih predmetov
se vrši na Glincu 213 na dvorišču v
nedeljo 12. in v ponedeljek 13. avg. ob
4. uri popoldne.

Prvovrsten tovorni auto »SAURER«

pettonski — generalno popravljen
PRODA OTO PETERMAN,
ZAGREB — Vlaška ulica št. 50.

SPREJME SE več mlajših dijakov in dijakinj

v popolno oskrbo, t. j. na hrano in
stanovanje. — Cenj. ponudbe pod:
»SNAZNO« na upravo »Slovenca«

kraste, lišaje odstranjuje
pri človeku in živalih
Nafthomaxilo, ki je brez
duha in ne maže perila.
1. lonček za 1 osebo po
pošti 7 Din. pri
TRANKOCI, lekarna
Ljubljana, Slovenija.

Banatsko moko la.

na vreče in vagone razprodaja M.
BIELIC, Dunajska cesta 33, pri
»Balkanu« po najnižjih dnevni
cenah. 3696

Priporočajo se sledeče domače tvrdke:

(Objava 4 dinarjev.)

ELEKTROTEHNIČNO PODJETJE

Ivan Bogataj, konc. elektrotehnično
podjetje, Sv. Petra cesta 30.
Jože Markeš, Jesenice 54, Gorenjsko.

KLEPARJI:

Remžgar & Smerkol, Florijanska ul. 13.
Prokurativna zadruga kleparjev, inštalat-
erjev, kolarijev in krovec v Ljubljani,
Kolodvorska ulica št. 18.
Korn T., Poljanska cesta št. 8.

MEHANIČNA DELAVNICA:

pisalne, računske, raznoževalne in dru-
ge pisarne, stroje popravljajo in prenavljajo
Ludovik Baraga, Selenburgova ulica 6/1.

PARNA PEKARNA:

Jean Schreya nasled. Jakob KAVČIČ,
Gradišče št. 5.

STAVB. IN GALANT. KLEPARSTVO:

Ferenc & Fuchs, Ljubljana, Mirje št. 2

SPEDIČIJSKA PODJETJA:

»Čehoslavija« d. d., Sodna ul. 3, Tel. 463.
Ranzinger R., Cesta na juž. železn. 7-9.

TRGOVINA Z ŽELEZNINO:

Sušnik A., Zaloška cesta št. 21, Ljubljana
TRGOV. Z DEŽNIMI IN SOLNČNIKI:
Mikuš L., Mestni trg 15.

TRGOV. Z ŽELEZNINO IN CEMENTOM:
Fran Erjavec, pri »Zlati lopati«, Valva-
zorjev trg št. 7.

ZALOGA POHISTVA:

F. Fajdiga sin, Sv. Petra cesta št. 17.

Razkuževalno sredstvo Sanitol

proti griži in drugim nalezljivim
bolezni! Dobi se v vseh drogerijah
in lekarnah na drobno, na debelo pa
v kem. laboratoriju Chemotechna,
Mestni trg 10.

Vodno kolo

z napravo za dvig-
ganje, za nizko in
visoko vodo s potrebno transmisijo.
prodaj. Drag. Hribar, Zaloška cesta 14.

Banatsko pšenico la.

razprodaja na vagone, paritet vsa-
ka postaja v Sloveniji, M. BIELIC,
Dunajska cesta 33, pri »Balkanu«

Iščem družabnikov

s kapitalom od 50.000—150.000 dinarjev v svrhu otvoritve vele-
trgovine v Ljubljani, ki bo jako dobičkanosna. Na razpolago istin-
stanovanje in popolna garancija. — Eventuelno je jako ugodno
napredaj novo zgrajena stavba pripravna za vsako
obrt, veletrgovino ali tovarno. — Cenjene ponudbe na upravništvu »Slovenca« po
»UGODNA PRILIKA« 4771.

Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.

Izdaja konzorcij »Slovenca«.

Odgovorni urednik: Mihael Moškerc v Ljubljani.